

Тернопільська обласна рада
Департамент освіти і науки Тернопільської обласної військової адміністрації
Кременецька обласна гуманітарно-педагогічна академія ім. Тараса Шевченка

Кафедра педагогіки, дошкільної та початкової освіти

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор з навчально-педагогічної
роботи

М. Б. Боднар

2024 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

МЕТОДИЧНИЙ СУПРОВІД ОСВІТНЬОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В ЗАКЛАДІ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ

рівень вищої освіти – *другий (магістерський)*
галузь знань – *01 Освіта / Педагогіка*
спеціальність – *012 Дошкільна освіта*
освітньо-професійна програма – *Дошкільна освіта. Початкова освіта*
Дошкільна освіта. Практична психологія

Кременець - 2024

Робоча програма навчальної дисципліни «Методичний супровід освітньої діяльності в закладі дошкільної освіти» для здобувачів вищої освіти, які навчаються за спеціальністю 012 Дошкільна освіта. Кременець, 2024. – 19 с.

Розробник: Людмила Врочинська, доцент кафедри педагогіки, дошкільної та початкової освіти, кандидат педагогічних наук, доцент

Робочу програму навчальної дисципліни схвалено на засіданні кафедри педагогіки, дошкільної та початкової освіти.

Протокол №1 від 1 серпня 2024 року

Завідувач кафедри

Тетяна ФАСОЛЬКО

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітньо-професійна програма	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма здобуття освіти	заочна форма здобуття освіти
Кількість кредитів – 3 д/ф; 3 з/ф	Галузь знань 01 Освіта / Педагогіка	Нормативна	
	Спеціальність 012 Дошкільна освіта		
Модулів – 1		Курс:	
Змістових модулів – 3		1-й	1-й
Загальна кількість годин – 90		Семестр	
		1-й	1-й
Тижневих годин для денної форми здобуття освіти: аудиторних – 2 самостійної роботи студента – 3,3	Освітньо-професійна програма: <i>Дошкільна освіта. Початкова освіта; Дошкільна освіта. Практична психологія</i>	Лекції	
		16 год.	6 год.
		Практичні, семінарські	
		18 год..	6 год.
		Лабораторні	
		-	--
		Самостійна робота	
56 год.	78 год..		
Вид контролю: екзамен (1 семестр),			

Примітка.

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної роботи становить:
для денної форми навчання – 38% : 62%
для заочної форми навчання – 13% : 87%.

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета: поповнення та узагальнення теоретичних знань, практичних навичок та вмінь здобувачів вищої освіти щодо організації освітньої діяльності в закладі дошкільної освіти, закладання теоретичних основ для здійснення методичного супроводу освітньої діяльності у ЗДО.

Завдання:

- ознайомлення здобувачів вищої освіти із засадами державної політики в галузі освіти шляхом вивчення сучасного стану і нормативно-правової бази, як основи у практичній діяльності всіх учасників освітнього процесу ЗДО;

- опанування досягнень сучасних освітніх технологій та традицій освіти дітей раннього та дошкільного віку;
- розвиток педагогічного мислення, формування здатності до педагогічного осмислення та узагальнення явищ навчання і освіти дошкільнят;
- розвиток умінь педагогічного прогнозування;
- підготовка до практичного втілення сучасних освітніх технологій у роботу закладів дошкільної освіти різних типів;
- поглиблення інтересу до педагогічної професії.

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач вищої освіти повинен оволодіти такими компетентностями:

Інтегральна компетентність	Здатність компетентно розв'язувати складні задачі й проблеми в організації та моніторингу освітнього процесу в системі дошкільної освіти, діяльності практичного психолога закладу освіти, що передбачає проведення досліджень, та/або здійснення інновацій у ситуаціях, що характеризуються невизначеністю умов і вимог.	
Загальні компетентності	КЗ-1.	Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.
	КЗ-2.	Здатність генерувати нові ідеї (креативність).
	КЗ-7	Навички міжособистісного спілкування та взаємодії..
	КЗ-8	Навички використання інформаційних та комунікаційних технологій.
Спеціальні (фахові, предметні) компетентності	КС-1.	Здатність організувати освітній процес у закладах дошкільної освіти з використанням сучасних засобів, методів, прийомів, технологій.
	КС-2.	Здатність здійснювати методичний супровід освітньої діяльності закладу дошкільної освіти.
	КС-3.	Здатність до психолого-педагогічного керівництва особистісним розвитком дітей раннього і дошкільного віку, зокрема, дітей з особливими освітніми потребами.
	КС-5.	Здатність створювати та впроваджувати в практику наукові розробки, спрямовані на підвищення якості освітньої діяльності та освітнього середовища в системі дошкільної, зокрема, інклюзивної освіти.
	КС-9.	Здатність до самоосвіти, самовдосконалення, самореалізації в професійній діяльності та до конкурентної спроможності на ринку праці.

Нормативний зміст підготовки здобувачів вищої освіти, сформульований у термінах результатів навчання

ПРН-1.	Критично осмислювати концептуальні засади, цілі, завдання, принципи функціонування дошкільної освіти в Україні.
ПРН-2.	Впроваджувати інформаційні та комунікаційні технології і генерувати нові ідеї в організації освітнього процесу закладів дошкільної освіти різного типу.
ПРН-4.	Аналізувати й порівнювати результати педагогічного впливу на індивідуальний розвиток дитини дошкільного віку в різних видах діяльності.
ПРН-5.	Організувати методичний супровід освітньої діяльності в мультикультурному середовищі закладу дошкільної освіти для формування в дітей поваги до різних національностей та здатності до взаємодії.
ПРН-8.	Виявляти та відтворювати в практичній діяльності вихователя закладу дошкільної освіти передовий педагогічний досвід та результати досліджень.

ПРН-10.	Володіти уміннями й навичками аналізу, прогнозування, планування, організації освітнього процесу в закладі дошкільної освіти з урахуванням принципів дитиноцентризму, здоров'язбереження, інклюзії, розвивального навчання, особистісно-орієнтованого підходу, суб'єкт-суб'єктної взаємодії.
---------	--

3. Програма навчальної дисципліни

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ І. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ОРГАНІЗАЦІЇ МЕТОДИЧНОГО СУПРОВОДУ ОСВІТНЬОЇ ДІЯЛЬНОСТІ У ЗАКЛАДІ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ

Тема 1. Методичний супровід освітньої діяльності закладу дошкільної освіти як предмет вивчення.

Поняття методичного супроводу освітньої діяльності закладу дошкільної освіти та його завдання. Особливості методичного супроводу освітньої діяльності закладу дошкільної освіти комбінованого типу та з інклюзивними групами. Історичні етапи становлення і розвитку науково-методичного супроводу в системі дошкільної освіти. Функції і принципи науково-методичного супроводу (Ю.Конаржевський, В. Маслов та ін.). Класифікація форм організації науково-методичного супроводу (Л.Денякіна, Л.Калуська та ін.). Діагностування педагогічних кадрів - основна засада методичного супроводу освітньої діяльності закладу дошкільної освіти (К.Інгемкамп, С. Белкін, В.Зверева, О.Корнєєва, Г.Маркова, З.Ніколаєва, В.Турбовський, Т.Шамова та ін.).

Тема 2. Зміст освіти дітей дошкільного віку

Проблема змісту освіти дітей раннього та дошкільного віку у вітчизняній та зарубіжній педагогічній теорії і практиці дошкільної освіти. Сучасні підходи до визначення принципів відбору змісту дошкільної освіти. Проблема державного стандарту дошкільної освіти. Характеристика компетентнісного підходу до визначення змісту освітньої діяльності ЗДО. Програми розвитку, виховання і навчання дітей у закладі дошкільної освіти.

Тема 3. Загальні дидактичні засади та психологічні основи організації освітньої діяльності з дітьми дошкільного віку в ЗДО

Навчання як головний засіб формування навчальної діяльності дітей. Функції навчання. Розвивальний характер навчання. Закономірності та принципи навчання дітей дошкільного віку. Види навчання в закладі дошкільної освіти. Освітні технології. Методи та засоби навчання дітей дошкільного віку. Створення в закладі дошкільної освіти розвивального предметного середовища. Форми організації освітнього процесу в закладі дошкільної освіти: традиційні та інноваційні.

Особливості пізнавального розвитку дітей дошкільного віку. Навчання як система пізнавальних дій, основні елементи освітнього процесу. Розвиток мотивів освітньої діяльності в дошкільному віці. Пізнавальні інтереси дошкільників. Пізнавальна активність дітей дошкільного віку: види та етапи розвитку.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ II. АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ОСВІТНЬОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ЗАКЛАДУ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ

Тема 4. Організація дослідницько-пошукової діяльності дітей дошкільного віку

Навчальне дослідження в історії і теорії освіти. Психолого-педагогічні засади застосування у роботі з дошкільниками дослідницьких методів. Зміст дослідницько-пошукової діяльності дітей. Формування дослідницьких умінь дітей дошкільного віку. Особливості проведення навчальних досліджень з дітьми дошкільного віку.

Тема 5. Організація освітнього процесу в закладі дошкільної освіти на принципах інтеграції

Суть поняття «інтеграція». Проблема інтеграції змісту освіти дітей раннього та дошкільного віку у вітчизняній та зарубіжній педагогічній теорії і практиці дошкільної освіти. Побудова освітнього процесу в закладі дошкільної освіти на засадах інтеграції. Інтегрований підхід під час організованої навчальної діяльності дітей дошкільного віку в закладі дошкільної освіти. Інтеграційні підходи до соціалізації дошкільників з особливими освітніми потребами в групах закладу дошкільної освіти. Організаційно-педагогічні умови та інноваційні аспекти побудови освітнього процесу в закладі дошкільної освіти на засадах інтеграції.

Тема 6. Індивідуалізація та диференціація в освітньому середовищі закладу дошкільної освіти

Особистісно орієнтована модель дошкільної освіти: зміст, основні принципи, засоби реалізації. Сутність понять «індивідуалізація навчання», «диференціація навчання». Врахування індивідуальних та типологічних особливостей дітей у навчанні. Проблема навчання обдарованих дітей. Особливості методичного супроводу освітньої діяльності ЗДО з обдарованими дітьми. Особливості освітньої роботи у різновіковій групі закладу дошкільної освіти.

ЗМ 3. ЗДІЙСНЕННЯ МЕТОДИЧНОГО СУПРОВОДУ ОСВІТНЬОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ЗАКЛАДУ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ

Тема 7. Нормативно-правове регулювання методичної роботи в закладах дошкільної освіти.

Зміст та особливості використання основних законодавчих, нормативних та відомчих документів, що регламентують процес організації методичної роботи в закладах дошкільної освіти.

Мета, завдання та напрямки методичної роботи в ЗДО. Професіограма вихователя-методиста. Система управління методичною роботою. Вимоги до вихователя-методиста закладу дошкільної освіти. Умови ефективної організації методичної роботи в ЗДО.

Тема 8. Методичний кабінет ЗДО – центр методичного супроводу освітньої діяльності закладу дошкільної освіти.

Методична служба в системі дошкільної освіти України: поняття та специфіка. Методичний кабінет ЗДО. Роль методичного кабінету ЗДО в організації науково-методичного супроводу освітньої діяльності. Функції центру методичної допомоги. Забезпечення методичного кабінету. Документація та планування діяльності вихователя-методиста. Діловий щоденник аналізу освітньо-виховного процесу. Вихователь-методист – організатор і керівник методичного супроводу освітньої діяльності в закладі дошкільної освіти.

Тема 9. Форми методичного супроводу освітньої діяльності закладу дошкільної освіти

Особливості роботи вихователя-методиста з педагогами ЗДО. Класифікація форм організації науково-методичного супроводу освітньої діяльності закладу дошкільної освіти. Масові форми методичного супроводу освітньої діяльності закладу дошкільної освіти. Групові форми методичного супроводу освітньої діяльності закладу дошкільної освіти. Індивідуальні форми методичного супроводу освітньої діяльності закладу дошкільної освіти. Використання інтерактивних форм методичного супроводу освітньої діяльності в закладі дошкільної освіти.

Тема 10. Особливості проведення контролю та моніторингу якості результатів методичного супроводу освітньої діяльності в закладі дошкільної освіти.

Сутність понять «контроль», «контрольноаналітична», «контрольно-оцінювальна діяльність вихователя-методиста ЗДО». Види і функції контролю. Зміст контрольноаналітичної діяльності вихователя-методиста ЗДО. Критерії оцінки та чинники результативності освітньої діяльності. Об'єкти й акценти контролю. Загальні правила контролю. Аналіз системи роботи педагога. Оформлення результатів контролю. Вимоги до висновків та пропозицій.

Сутність педагогічного аналізу ОВП вихователем-методистом. Типи і види педагогічного аналізу. Відвідування, спостереження й аналіз різних форм освітньо-виховної роботи вихователем-методистом. Моніторинг якості результатів методичного супроводу освітньої діяльності в закладі дошкільної освіти. Основні параметри оцінки ефективності методичної роботи у ЗДО. Рівні функціонування методичної роботи в ЗДО як системи.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин									
	денна форма					Заочна форма				
	усього	у тому числі				усього	у тому числі			
		л	п	лаб	с.р.		л	п	лаб	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Модуль 1.										
Змістовий модуль 1. Теоретичні основи організації методичного супроводу освітньої діяльності в закладі дошкільної освіти										
Тема 1. Методичний супровід освітньої діяльності закладу дошкільної освіти як предмет вивчення.	8	1	1		6	5	0,5	0,5		4
Тема 2. Зміст освіти дітей дошкільного віку	8	1	1		6	7	0,5	0,5		6
Тема 3. Загальні дидактичні засади та психологічні основи організації освітньої діяльності з дітьми дошкільного віку в ЗДО	8	2	2		4	8	1	1		6
Разом за змістовим модулем 1	24	4	4		16	20	2	2		16
Змістовий модуль 2. Актуальні проблеми освітньої діяльності закладу дошкільної освіти										
Тема 4. Організація дослідницько-пошукової діяльності дітей дошкільного віку	9	2	1		6	7	0,5	0,5		6
Тема 5. Організація освітнього процесу в закладі дошкільної освіти на принципах інтеграції	9	2	1		6	9	0,5	0,5		8
Тема 6. Індивідуалізація та диференціація в освітньому середовищі закладу дошкільної освіти	8	2	2		4	10	1	1		8
Разом за змістовим модулем 2	26	6	4		16	26	2	2		22

Змістовий модуль 3. Здійснення методичного супроводу освітньої діяльності закладу дошкільної освіти										
Тема 7. Нормативно-правове регулювання методичної роботи в закладах дошкільної освіти	9	1	2		6	13	0,5	0,5		12
Тема 8. Методичний кабінет ЗДО – центр методичного супроводу освітньої діяльності закладу дошкільної освіти	9	1	2		6	9	0,5	0,5		8
Тема 9. Форми методичного супроводу освітньої діяльності закладу дошкільної освіти	12	2	4		6	11	0,5	0,5		10
Тема 10. Особливості проведення контролю та моніторингу якості результатів методичного супроводу освітньої діяльності в закладі дошкільної освіти.	10	2	2		6	11	0,5	0,5		10
Разом за змістовим модулем 3	40	6	10		24	44	2	2		40
Всього	90	16	18		56	90	6	6		78

5. Теми семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
1.	Методичний супровід освітньої діяльності ЗДО: становлення та особливості розвитку.	1	0,5
2.	Зміст освіти дітей дошкільного віку	1	0,5
3.	Навчання як головний засіб формування навчальної діяльності дітей	2	1
4.	Навчальне дослідження як форма організації дослідницько-пошукової діяльності дітей дошкільного віку	1	0,5
5.	Інтеграція як освітня стратегія модернізації дошкільної освіти	1	0,5
6.	Індивідуалізація та диференціація в освітньому середовищі закладу дошкільної освіти.	2	1
7.	Нормативно-правова організація методичної роботи в ЗДО	2	1
8.	Організація методичного кабінету як осередку методичного супроводу освітньої діяльності закладу дошкільної освіти.	2	
9.	Особливості організації і проведення форм методичного супроводу освітньої діяльності закладу дошкільної освіти	2	

10.	Методична робота з молодими спеціалістами в закладі дошкільної освіти: форми та особливості проведення	2	1
11.	Особливості контрольно-аналітичної діяльності вихователя-методиста ЗДО	1	
12.	Методичні засади педагогічного аналізу в закладі дошкільної освіти	1	
Всього годин		18	6

6. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
1.	<p>Тема 1.</p> <ul style="list-style-type: none"> – Підготуйте презентацію історичних етапів становлення і розвитку науково-методичного супроводу в системі дошкільної освіти. – На основі рекомендованої науково-методичної літератури обґрунтуйте різні наукові підходи до тлумачення поняття «методичний супровід», «науково-методичний супровід» 	6	4
2.	<p>Тема 2.</p> <ul style="list-style-type: none"> – Опрацюйте Коментар до Базового компонента дошкільної освіти в Україні та Методичні рекомендації до Базового компонента дошкільної освіти, на їх основі визначте поняття стандарту дошкільної освіти, призначення та логіку структурування нормативного документу, мету і завдання дошкільної освіти на сучасному етапі – Опрацюйте Перелік програм, рекомендованих Міністерством освіти і науки України для дошкільних навчальних закладів на 2023-2024 навчальний рік. Зробіть поширену анотацію на одну з програм (за вибором здобувача вищої освіти). – Підготуйте анотації на 1-2 парціальні програми та 1-2 зарубіжні програми дошкільної освіти (Тексти програм відшукати самостійно, користуючись мережею Internet) 	6	6
3.	<p>Тема 3.</p> <ul style="list-style-type: none"> – Самостійно укладіть порівняльну таблицю «Види навчання». – Розробіть модель наочного посібника для навчання дітей дошкільного віку. – Скласти каталог науково-методичних статей з фахових періодичних видань щодо проблеми розвитку пізнавальних інтересів та активності дошкільників (за останні 10 років). – Із самостійно дібраних джерел випишіть приклади прийомів розвитку пізнавального інтересу та пізнавальної активності, доведіть, що їх можна використати у навчанні 	4	6

	дітей дошкільного віку										
4.	<p>Тема 4.</p> <p>– Із посібників для вихователів закладів дошкільної освіти та статей, включених до списку літератури, випишіть приклади вправ для формування у дітей дошкільного віку дослідницьких умінь, намітьте власну систему вправ для підготовки дітей до проведення навчального дослідження.</p> <p>– На основі публікацій журналу «Палітра педагога» проаналізуйте особливості організації пошуково-дослідницької діяльності з дітьми різного віку та етапи ускладнення пошуково-дослідницької діяльності дошкільників.</p>	6	6								
5.	<p>Тема 5.</p> <p>– Скласти конспект інтегрованого заняття (вікова група, тема за вибором здобувача вищої освіти).</p> <p>– Скласти картотеку публікацій з фахових журналів дошкільної освіти щодо побудови освітнього процесу в закладі дошкільної освіти на засадах інтеграції.</p>	6	8								
6.	<p>Тема 6.</p> <p>– Скласти картотеку періодичних видань з теми «Індивідуалізація та диференціація в освітньому середовищі закладу дошкільної освіти» за останні 5 років. Заповнити таблицю.</p> <table border="1" data-bbox="352 1066 1174 1256"> <thead> <tr> <th>Назва статті, автор</th> <th>Основні питання, що розглядаються</th> <th>Аналіз статті</th> <th>Назва періодичного видання, вказані сторінки</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td> </td> <td> </td> <td> </td> <td> </td> </tr> </tbody> </table> <p>Періодичні видання: «Дошкільне виховання», «Дитячий садок», «Розкази онуку», «Бібліотечка вихователя дитячого садка», «Вихователь-методист дошкільного закладу» та ін.</p> <p>– Опрацювати літературні джерела, виокремити цитати сучасних педагогів, психологів щодо реалізації індивідуального підходу в роботі з дітьми.</p>	Назва статті, автор	Основні питання, що розглядаються	Аналіз статті	Назва періодичного видання, вказані сторінки					4	8
Назва статті, автор	Основні питання, що розглядаються	Аналіз статті	Назва періодичного видання, вказані сторінки								
7.	<p>Тема 7.</p> <p>– З Довідника кваліфікаційних характеристик професій працівників, затвердженого наказом Міністерства праці та соціальної політики України № 324 від 14.10.2005 р. (Вип. 80 Соціальні послуги) випишіть: права та обов'язки вихователя-методиста закладу дошкільної освіти, кваліфікаційні вимоги до посади вихователя-методиста.</p> <p>– На основі рекомендованих до опрацювання публікацій (<i>Вісім критеріїв моніторингу професійного портрета вихователя-методиста. Вихователь-методист дошкільного закладу. 2018. № 1. С. 10.; Імідж вихователя-методиста як керівника: компетентнісний підхід. Вихователь-методист дошкільного закладу. 2018. № 1. С. 18–23; Кондратець І. Самоменеджмент ключ до успіху:</i></p>	6	12								

	<p><i>рефлексивна програма професійного антививорання. Дошкільне виховання. 2016. № 11. С. 23–25.; Лисенко Н., Савінова Н. Комплімент вихователю-методисту. Вихователь-методист дошкільного закладу. 2018. № 8. С. 4–5.; Святенко О. Секрети оперативного управління для вихователя-методиста. Вихователь-методист дошкільного закладу. 2018. № 1. С. 11–17.)</i> складіть своєрідний професійний та особистісний портрет вихователя-методиста.</p> <p>– Опрацюйте Примірне положення про методичний кабінет дошкільного навчального закладу (2018 р.) та Типове положення про методичний кабінет дошкільного навчального закладу (2002 р.). Визначте відмінності у них. Проаналізуйте з чим вони пов'язані.</p>		
8.	<p>Тема 8.</p> <p>– Підготуйте анотацію на статтю Добош О.М. Організація роботи методичного кабінету дошкільного навчального закладу в умовах інноваційної діяльності. Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія “Педагогіка, соціальна робота“. Випуск 26. 2013. С. 64-66.</p> <p>– За матеріалами різних джерел укладіть анотований бібліографічний список матеріалів про роботу методичного кабінету ЗДО.</p> <p>– У мережі Інтернет спробуйте відшукати відео чи фото матеріали щодо обладнання методичного кабінету закладу дошкільної освіти . Зробіть аналіз щодо відповідності його наповнення.</p>	6	8
9.	<p>Тема 9.</p> <p>– Ознайомтесь з статтями періодичних видань та укладіть перелік форм методичної роботи з молодими спеціалістами.</p> <p>– Складіть пам'ятку для наставника педагога-початківця.</p> <p>– Розробіть конспект нетрадиційної форми роботи з педагогами ЗДО (на вибір студента).</p>	6	10
10.	<p>Тема 10.</p> <p>– Укладіть технологічні плани проведення різних типів педагогічного аналізу (оперативний, тематичний, підсумковий) в закладі дошкільної освіти.</p> <p>– Укладіть орієнтовні програми здійснення внутрішнього контролю у закладі дошкільної освіти за різними об'єктами: освітнім процесом, самостійною діяльністю дітей, методичною роботою, умовами освітнього процесу, станом психологічної комфортності педагогічного колективу, взаємодією з батьками, перспективністю і наступністю в роботі зі школою, інноваційною діяльністю.</p>	6	10
Всього		56	78

Критерії оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти на семінарських та практичних заняттях:

(за п'ятибальною шкалою)

5 балів – здобувач вищої освіти має системні, дієві знання з теоретичних питань, виявляє неординарні творчі здібності у навчальній діяльності, користується широким арсеналом засобів-доказів своєї думки, вирішує складні проблемні завдання, схильний до системно-наукового аналізу та прогнозу явищ; вміє ставити і розв'язувати проблеми, самостійно здобувати і використовувати інформацію, виявляє власне ставлення до неї; самостійно виконує науково-дослідну роботу; логічно і творчо викладає матеріал в усній та письмовій формі; розвиває свої обґрунтовані думки у процесі розв'язання педагогічних задач.

4 бали – здобувач вищої освіти володіє глибокими і міцними знаннями, здатний використовувати їх у нестандартних ситуаціях; може визначати тенденції та протиріччя процесів; робить аргументовані висновки; критично оцінює окремі нові факти, явища, ідеї; використовує додаткові джерела та матеріали; самостійно визначає окремі цілі власної навчальної діяльності; вирішує творчі завдання; відрізняє упереджену інформацію від об'єктивної; здатен сприйняти іншу позицію як альтернативну.

3 бали – знання здобувача вищої освіти є достатньо повними, він вільно застосовує вивчений матеріал у стандартних ситуаціях, логічно висвітлює події з точки зору смислового взаємозв'язку, вміє аналізувати, встановлювати найсуттєвіші зв'язки і залежності між явищами, фактами, робити висновки, загалом контролює власну діяльність; відповідь повна, логічна, обґрунтована, але з деякими неточностями; студент здатен на рецензію відповіді іншого студента; може опрацювати матеріал самостійно.

1-2 бали – здобувач вищої освіти виявляє недостатні знання і розуміння основних положень навчального матеріалу з дошкільної педагогіки, може поверхово аналізувати події, процеси, явища і робити певні висновки; відповідь містить часткові помилки, недостатньо осмислена; самостійно відтворює частину навчального матеріалу; відповідає за планом, висловлює власну думку щодо теми, вміє застосовувати знання при розв'язуванні задач за зразком; користується додатковими джерелами.

0 балів – відповіді немає або вона абсолютно не розкриває сутності питання.

Критерії оцінки самостійної роботи здобувача вищої освіти

Оцінювання самостійної роботи здобувача вищої освіти включає оцінку за виконання завдань, передбачених у навчально-методичному комплексі для тем кожного змістового модуля.

Оцінювання самостійної роботи студентів за результатами перевірки конспектів та робочих зошитів	5	Завдання для самостійного опрацювання, передбачені НМК до кожного аудиторного заняття з тем, що входять до змістового модуля, виконані повністю та правильно (можуть бути допущені несуттєві помилки чи окреме завдання виконане частково).
	4	Завдання для самостійного опрацювання, передбачені НМК до кожного аудиторного заняття з тем, що входять до змістового модуля, виконані не менше ніж на 75% та містять лише несуттєві помилки.
	3	Завдання для самостійного опрацювання, передбачені НМК до кожного аудиторного заняття з тем, що входять до змістового модуля, виконані не менше ніж на 50% та містять несуттєві помилки.

	2	Завдання для самостійного опрацювання, передбачені НМК до кожного аудиторного заняття з тем, що входять до змістового модуля, виконані не менше ніж на 50% , хоча і містять помилки
	1	Здобувач вищої освіти виконав лише окреме завдання, без пояснень чи з помилками.

7. Індивідуальні навчально-дослідні завдання

Індивідуальне навчально-дослідне завдання (ІНДЗ) – це вид науково-дослідної роботи, яка містить результати дослідницького пошуку, відображає певний рівень освітньої компетентності.

Виконання індивідуальних завдань передбачає підготовку практичних завдань.

Виконати практичне завдання (за вибором):

1. Підготуйте комп'ютерну презентацію: «Портфоліо майбутнього методиста ЗДО».
2. Підготуйте комп'ютерну презентацію: «Ідеальний методичний кабінет ЗДО».

Критерії оцінювання практичних завдань

20 балів – здобувач вищої освіти самостійно виконує роботу; логічно і творчо викладає матеріал; розвиває свої обдарування та нахили, здатен повною мірою проявити творчі здібності. Матеріал естетично оформлено.

15 балів – здобувач вищої освіти використовує додаткові джерела та матеріали; самостійно визначає окремі цілі власної діяльності; здатен творчо проявити себе в процесі виконання художньо-творчих завдань.

10 балів – здобувач вищої освіти фрагментарно виконує незначну частину завдання, виявляє здатність елементарно викладати думку; має навички художньо-творчого оформлення.

5 балів – здобувач вищої освіти виконує завдання поверхово, лише деякі його елементи, не проявляє творчості, має елементарні навички художньо-творчого оформлення.

8. Методи навчання: лекції, пояснення, розповідь, бесіда, інструктаж, дискусія, диспут, вправи, ілюстрації, демонстрація, робота з літературою, відеометод, навчальна дискусія, виконання творчих завдань.

9. Методи контролю: поточне тестування, контрольні роботи, самостійні роботи, усне опитування, оцінка за творче завдання, підсумковий тест.

10. Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти

Поточне тестування та самостійна робота													ІНДЗ	Екзамен %	Сума
Змістовий модуль №1				Змістовий модуль № 2				Змістовий модуль № 3							
T1	T2	T3	ПТ	T4	T5	T6	ПТ	T7	T8	T9	T10	ПТ			
5		5	10	5	5	10		5	5	5	5	20	20	50	100

T1, T2 ... T10 – теми змістових модулів.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі	Оцінка	Оцінка за національною шкалою
-------------------	--------	-------------------------------

види навчальної діяльності	ECTS	для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

11. Методичне забезпечення:

Конспекти лекцій, методичні розробки семінарських занять, нормативні документи, завдання для самостійної роботи, тематика ІНДЗ, пакети ККР для перевірки знань здобувачів вищої освіти, критерії оцінювання знань і вмінь здобувачів вищої освіти

12. Рекомендована література

Базова

1. Базовий компонент дошкільної освіти України / Під наук. керівн. Піроженко Т. О., авт. кол-в: Байер О.М., Безсонова О.К., Брежнева О.Г., Гавриш Н. В., Загородня Л. П. та ін. 2021. 37 с. URL: <https://mon.gov.ua/osvita-2/doshkilna-osvita-2/bazoviy-komponent-doshkilnoi-osviti-v-ukraini>
2. Богуш А. Методична робота в закладах дошкільної освіти : навч. посіб. / Богуш Алла. Одеса : видавець Букаєв Вадим Вікторович, 2022. 200 с.
3. Волкова В. Організація методичної роботи. Шк. Світ, 2010.
4. Гончаренко С. І. Педагогічні закони, закономірності, принципи. Сучасне тлумачення. Рівне: Волинські обереги, 2012.
5. Державна національна програма Освіта (Україна ХХІ століття). –К.: Райдуга, 1994. –61 с.
6. Дитина : освітня програма для дітей від двох до семи років / наук. кер. проекту В. О. Огнев'юк ; авт. кол.: Г. В. Беленька, О. Л. Богініч, Н. І. Богданець-Білоskalенко та ін. ; наук. ред.: Г. В. Беленька, М. А. Машовець ; Мін. осв. і науки України, Київ. ун-т ім. Б. Грінченка. – К. : Київ. ун-т ім. Б. Грінченка, 2016. – 304 с.
7. Дитина в дошкільні роки : комплексна освітня програма / авт. кол. ; наук. кер. К. Л. Крутій. – Запоріжжя : ТОВ "ЛПС" ЛТД, 2016. – 160 с.
8. Закон України «Про дошкільну освіту» № 2628–ІІІ URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2628-14#Text>
9. Івах С.М., Невмержицька О.В. Методична робота в закладі дошкільної освіти : методичні рекомендації до семінарських занять. Дрогобич : Редакційно-видавничий відділ Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка, 2020. 64 с.
10. Калуська Л.В. Науково-методична робота в дошкільному навчальному закладі. (Практико-орієнтований посібник). Л.Калуська, М.Отрощенко, І.Верешко) К.: Шк. Світ, 2011, 192 с. 99
11. Керівництво ДНЗ. Інформаційно-методичні матеріали на допомогу керівнику ДНЗ / Упор. Н.Майор, Ю.Манилюк та ін. Тернопіль: Мандрівець, 2006. – 168 с.

12. Концепція дошкільного виховання в Україні. Проект. – К., 1993.
13. Корнеєва О. Л. Організація методичної роботи з вихователями ДНЗ. Автореф. дис. Канд. Пед. Наук. Одеса, 2012, 24 с.
14. Крутій К. Л. Педагогічний аналіз як функція управління ДНЗ. Монографія. Запоріжжя: ТОВ «ЛПКС» ЛТД, 2007, 236 с.
15. Крутій К.Л. Педагогічний аналіз як функція управління дошкільним навчальним закладом. Запоріжжя, 2007.
16. Крутій К.Л. Групові форми методичної роботи з педагогами в сучасному дошкільному навчальному закладі / за заг. ред. К.Л. Крутій. Запоріжжя : ТОВ “ЛПКС” ЛТД, 2004. 144 с.
17. Кугуєнко Н. Ф., Кравченко Г. Ю., Счастлива І. О., Руднева С. М. Управління ДНЗ: Контрольно-аналітичний аспект. Навчально-методичний посібник. 2014, 200 с.
18. Матеріали до педагогічного аналізу діяльності дошкільного навчального закладу. Дайджест 4 / упор. К.Л. Крутій. Запоріжжя : ТОВ “ЛПКС” ЛТД, 2007. 232 с.
19. Меналюк Ю. С. Щоденник контролю у дошкільному навчальному закладі. Тернопіль: Мандрівник, 2006.
20. Методичний кабінет у дитячому садку. К.: Шк. Світ, 2008, 128 с.
21. Настільна книга вихователя-методиста ДНЗ. / Укл. О. Рудік. Х.: Основа, 2010. – 331 с.
22. Павлютенков Є. М., Крижко В. В. Організація методичної роботи. Х.: Основа, 2005. – 80 с.
23. Положення про заклад дошкільної освіти (в редакції постанови КМУ від 27.01.2021 №86). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/86-2021-%D0%BF#Text>.
24. Поніманська Т.І. Дошкільна педагогіка: підручник / Тамара Поніманська. – К.: „Академвидав”, 2015. – 448 с.
25. Програма розвитку дитини дошкільного віку «Українське дошкілля» / за заг. редакцією О.В. Низковської. – Тернопіль : Мандрівець, 2021. – 216 с.
26. Програма розвитку дітей старшого дошкільного віку «Впевнений старт» / кер. проекту Б.М. Жебровський. – Тернопіль: Мандрівець, 2012. – 104 с.
27. Романюк І. А. Аналіз, планування, контроль як функція управління ДНЗ. Тернопіль: Мандрівець, 2011, 280 с.
28. Скрипник Н. І. Методична робота в ЗДО. Навч.-мет. посібник. Умань, 2019, 108 с.
29. Типова програма підвищення кваліфікації педагогічних працівників щодо впровадження оновленого Базового компонента дошкільної освіти (Державного стандарту дошкільної освіти) <https://mon.gov.ua/static-objects/mon/sites/1/doshkilna/2021/04/01/Typova%20prohrama%20pidvyshchennya%20kvalifi-katsiyi%20pedagogichnykh%20pratsivnykiv%20doshkilnoyi%20osvity.pdf>
30. Улюкаєва І. Г. Історія дошкільної педагогіки : підручник / І.Г. Улюкаєва. – К. : Видавничий дім «Слово», 2016. – 424 с.
31. Швайка Л. А. Методична робота у ЗДО. Х.: Основа, 2017 – 304 с. 100
32. Я у Світі. Програма розвитку дитини від народження до шести років / О.П. Аксьонова, А. М. Аніщук, Л.В. Артемова [та ін.] ; наук. кер. О.Л. Кононко. – Київ : ТОВ «МЦФЕР-Україна», 2019. – 488 с.

Допоміжна

1. Алексеєнко-Лемовська Л. В. Методична компетентність вихователя закладу дошкільної освіти як складова професійної компетентності. Людинознавчі студії. Серія «Педагогіка». Вип. 7 / 39. 2018 р.

2. Атестація у ЗДО: вивчаємо досвід педагогів, підбиваємо підсумки роботи. *Вихователь-методист дошкільного закладу*. 2018. № 1. С. 56–59.
3. Безсонова О. Створюємо сприятливий соціально-психологічний мікроклімат у колективі: тренінг для вихователів. *Вихователь-методист дошкільного закладу*. 2017. № 12. С. 16–21.
4. Богуш А. М. Вихователь-методист закладу дошкільної освіти: компетентнісно-професійна парадигма сучасного фахівця. *Науковий вісник ПНПУ імені К. Д. Ушинського*, 2022, №2. С.8-15.
5. Бондар Л. Супровід самоосвіти педагогів: уникаємо помилок. *Вихователь-методист дошкільного закладу*. 2017. № 11. С. 12–16.
6. Васянович О. Методичний місяць у дошкільному закладі. Авторська модель роботи з кадрами. *Дошкільне виховання*. 2000. № 5.
7. Вісім критеріїв моніторингу професійного портрета вихователя-методиста. *Вихователь-методист дошкільного закладу*. 2018. № 1. С. 10.
8. Галяпа М. Роль вихователя-методиста у професійній адаптації педагога початківця. *Вихователь-методист дошкільного закладу*. 2010. № 10. С. 8–10.
9. Гураш Л., Якубенко В. Передовий досвід дошкільної освіти. *Дошкільне виховання*. 2001. № 7. С. 6 – 8.
10. Імідж вихователя-методиста як керівника: компетентнісний підхід. *Вихователь-методист дошкільного закладу*. 2018. № 1. С. 18–23.
11. Калуська Л. Нові підходи до методичної роботи в ДНЗ. *Дошкільне виховання*. 2005. № 11. С. 10–11.
12. Кіндрат І. Інтелектуальні карти в самоосвітній діяльності. *Вихователь-методист дошкільного закладу*. 2018. № 10. С. 52–54.
13. Кіндрат І. Мотивація до самоосвіти як умова професійного розвитку педагогів. *Вихователь-методист дошкільного закладу*. 2017. № 11. С. 4–11.
14. Коваль В., Брежко З. Сучасний вихователь-методист – стратег професійного розвитку педагогів. *Вихователь-методист дошкільного закладу*. 2017. № 8. С. 4–9.
15. Кондратець І. Самоменеджмент ключ до успіху: рефлексивна програма професійного антивигорання. *Дошкільне виховання*. 2016. № 11. С. 23–25.
16. Кондратець І. Тімбілдінг: як перетворити колектив на команду. *Дошкільне виховання*. 2019. № 11. С. 7–11.
17. Кононко О. Вихователь-методист: стратег і тактик. *Вихователь-методист дошкільного закладу*. 2013. № 4.
18. Кононко О. Наставництво як форма організації соціального простору початківця. *Вихователь-методист дошкільного закладу*. 2018. № 8. С. 6–10.
19. Кононко О. Особливості методів підвищення фахової майстерності початківців. *Вихователь-методист дошкільного закладу*. 2018. № 8. С. 11–17.
20. Корнєєва О. Досвід як об'єкт вивчення та зразок. *Палітра педагога*. 2003. № 4. 2004. № 1.
21. Косенчук О.Г., Новик І.М. ECERS-3: оцінюємо якість освітнього процесу по-новому. *Вихователь-методист дошкільного закладу*. 2020. №12. С. 4–9. URL: https://uied.org.ua/wp-content/uploads/2021/02/vmdz_12_2020-4-9.pdf
22. Косенчук О.Г., Новик І.М. Досліджуємо якість освітнього процесу. *Дошкільне виховання*. 2020. № 10. С. 10-13. URL: <https://uied.org.ua/wp-content/uploads/2020/10/dv-102020-kosenchuk-novik.pdf>
23. Кутеньова Н. Інноваційний підхід до організації методичної роботи з педагогами. *Вихователь-методист дошкільного закладу*. 2012. № 10. С.44 – 49.
24. Ларіонова Л., Фоміна В. Методичний марафон – шлях до професіоналізму. *Вихователь-методист дошкільного закладу*. 2018. № 12. С. 31–38.
25. Лисенко Н., Савінова Н. Комплімент вихователю-методисту. *Вихователь-методист дошкільного закладу*. 2018. № 8. С. 4–5.

26. Малишева О. Деякі аспекти атестації вихователів дошкільного закладу. *Вихователь-методист дошкільного закладу*. № 1. 2011.
27. Малишева О. Порядок заповнення атестаційних листів. *Вихователь-методист дошкільного закладу*. № 2. 2011.
28. Моніторинг майстерності педагогів, яких атестують. *Вихователь-методист дошкільного закладу*. 2018. № 1. С. 60–62.
29. Моніторинг нормативно-правової бази. *Вихователь-методист дошкільного закладу*. 2017. № 1. С. 60–61.
30. Низьковська О. Типове положення про методичний кабінет ДНЗ – очікуваний документ для методичної служби ДНЗ // *Вихователь-методист дошкільного закладу*. 2011, №1. С.4-13.
31. Нікітіна Н. Оголошуємо тендер ... педагогічних ідей. *Вихователь-методист дошкільного закладу*. 2017. № 1. С. 27–30.
32. Нікітіна Н. Педагогічний геокешинг, або у пошуках освітніх скарбів. *Вихователь-методист дошкільного закладу*. 2018. № 12. С. 39–43.
33. Окерешко О. Welcome, або допомагаємо початківцям самоорганізуватися. *Вихователь-методист дошкільного закладу*. 2018. № 8. С. 26–41.
34. Омеляненко Н. Вихователь-методист: вимоги до посади. // *Вихователь-методист дошкільного закладу*. 2009. №1 С.20-25.
35. Панасюк Т. Оформлення документації вихователя-методиста. *Вихователь-методист дошкільного закладу*. 2013. № 3.
36. Підготовка до атестації педагогічних працівників: нормативно-правові документи та покроковий алгоритм. *Практика управління дошкільним закладом*. 2012. № 8.
37. Половіна О., Савінова Н. Методичний тиждень, або лайфхаки методичного супроводу педагогів. *Вихователь-методист дошкільного закладу*. 2018. № 12. С. 4–13.
38. Положення про районний (міський) методичний кабінет (центр). *Вихователь-методист дошкільного закладу*. № 1, 2009.
39. Посадові та функціональні обов'язки працівників дошкільних закладів. *Бібліотечка вихователя дитячого садка*. 2001. № 23. С. 15–19.
40. Примірне положення про методичний кабінет закладу дошкільної освіти. *Дошкільне виховання*. 2018. № 6. С. 1–3.
41. Професійний розвиток педагога. *Вихователь-методист дошкільного закладу*. 2017. № 11. С. 18–20.
42. Романюк І. Аналіз, планування, контроль, як функції управлінської діяльності керівника дошкільного навчального закладу. Тернопіль: Мандрівець, 2011.
43. Романюк І. Вивчення стану організації життєдіяльності дітей чи контроль за станом навчально-виховної роботи у дошкільних навчальних закладах. *Дитячий садок*. № 4. 2009.
44. Романюк І. Оперативний контроль у системі управлінської діяльності керівника дошкільного закладу. *Практика управління закладом освіти*. 2010. № 8.
45. Романюк І. Особливості проведення тематичного контролю. *Вихователь-методист дошкільного закладу*. № 6. 2010.
46. Романюк І. Фронтальний та підсумковий контроль у системі внутрішнього контролю. *Вихователь-методист дошкільного закладу*. № 8. 2010.
47. Романюк І. Індивідуальна траєкторія розвитку професійної компетентності педагога. *Дошкільне виховання*. 2019. № 4. С. 6–10.
48. Романюк І. Перспективний педагогічний досвід: як презентувати. *Вихователь-методист дошкільного закладу*. 2017. № 1. С. 4–9.
49. Савінова Н. Як спілкуватися з педагогами корисно і приємно: сім порад вихователю-методисту. *Вихователь-методист дошкільного закладу*. 2018. № 6. С. 12–15.

50. Святенко О. Секрети оперативного управління для вихователя-методиста. *Вихователь-методист дошкільного закладу*. 2018. № 1. С. 11–17.
51. Три етапи роботи з педагогом-початківцем. *Вихователь-методист дошкільного закладу*. 2018. № 8. С. 24–25.
52. Чумаченко Н. Як підтримати педагога-початківця: психолого-методичний супровід діяльності. *Дошкільне виховання*. 2019. № 4. С. 11–13.
53. Чуприна Н. Самоменеджмент вихователя-методиста – запорука успішної освітньої діяльності ЗДО. *Вихователь-методист дошкільного закладу*. 2018. № 8. С. 20–25.
54. Шинкар Т. Методична робота в закладах дошкільної освіти: нормативно-правові аспекти. Науковий збірник «Актуальні питання гуманітарних наук: міжвузівський збірник наукових праць молодих вчених Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка», Том 4, № 28, 2020. С. 252-257.
55. Щодо організації діяльності закладів освіти, що забезпечують здобуття дошкільної освіти у 2019/2020 навчального року. Інструктивно-методичні рекомендації (Додаток до листа МОН України від 02.07.2019 № 1/9-419). *Дошкільне виховання*. 2019. № 8. С. 1–6.
56. Якименко Л. Контролюємо, щоб допомогти. *Дошкільне виховання*. № 1. 2008.

15. Інформаційні ресурси

1. <http://studentam.net.ua/>
2. <http://www.osvita.org.ua/>
3. <http://www.library.edu-ua.net/>
4. <http://www.nplu.kiev.ua/>
5. <http://inter-pedagogika.ru/>
6. <https://mon.gov.ua/ua/tag/doshkilna-osvita>
7. <https://mon.gov.ua/ua/npa>
8. <https://mon.gov.ua/ua/npaparams=&type=npa&key=&from=&to=&num=&category=&tag=doshkilna-osvita>